

„Echo Kowali”
to dodatek,
w którym
prezentujemy
najważniejsze
i najciekawsze
wydarzenia
w gminie.
Ukazuje się
raz na trzy
miesiące

Echo Kowali

Dodatek promocyjny Urzędu Gminy w Kowali nr 2 (31)

Piątek, 27 czerwca 2014 r.

Portal
„Echa Dnia”
- jedyny taki w regionie!

Zobacz, gdzie możesz
smacznie zjeść
i dobrze się bawić

www.echodnia.eu/
jedzenieizabawa

Nowe życie dawnej plebanii

Sławomir Stanik, wójt gminy Kowala: - 17 sierpnia w Trablicach nastąpi uroczyste otwarcie Domu Pamięci Księdza Romana Kotlarza. Duże wsparcie w urządzeniu ekspozycji wykazał Instytut Pamięci Narodowej, przekazując wystawę poświęconą drodze życiowej bohaterskiego kapłana z parafii w Pelagowie. Wyremontowany budynek dawnej plebanii będzie mieć dodatkową funkcję społeczną. Od września rozpocznie w nim działalność punkt przedszkolny dla kilkunastu dzieci z terenu gminy Kowala.

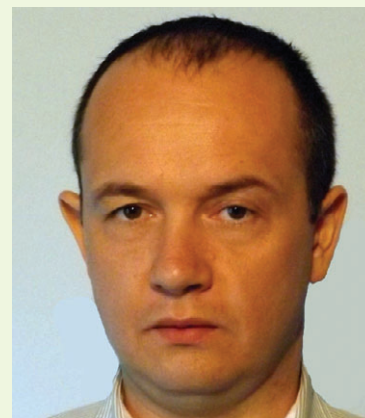
► CZYTAJ STRONA 2

Zacięta walka o Puchar Wójta

Wojciech Ćwierz, sekretarz gminy Kowala: - Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Kowala rozgrywany jest już po raz jedenasty i wciąż cieszy się niesłabnącą popularnością. Setki kibiców gromadzą się na stadionie w Kowali i dopingują piłkarzy amatorów. Emocje są ogromne. Zawodnicy oddają na boisku serce, walcząc w upale czy deszczu o prestiżowe trofeum.

► CZYTAJ STRONA 4

Cała Europa w Kowali

Poprzez zabawę najmłodszy mieszkańcy gminy poznawali inne kraje i uczyli się tolerancji

Barwny korowód różnych europejskich krajów przeszedł przez Kowalę.

„Kolorowa Europa” to hasło imprezy, na której 6 czerwca bawiły się dzieci ze szkół i świetlic środowiskowych z gminy Kowala. Spotkanie zostało zorganizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Urzędem Gminy w Kowali oraz Publiczną Szkołą Podstawową imienia Janusza Korczaka w Kowali.

Impreza zgromadziła ponad 300 osób. Celem spotkania było przedstawienie różnorodności kulturowej, zaprzyjaźnienie się z takimi pojęciami jak między innymi: inność, tolerancja, równość, wspólnota europejska czy wolontariat międzynarodowy.

► CZYTAJ STRONA 3

W NUMERZE

Rośnie sala w Mazowszanach

Dobre warunki atmosferyczne sprzyjają budowie sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Mazowszanach. Prace rozpoczęły się na początku roku i przebiegają zgodnie z planem. Inwestycja została objęta dotacją z Funduszu Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Mazowieckiego w wysokości 400 tysięcy złotych. Ma być gotowa w czerwcu przyszłego roku.

► CZYTAJ NA STRONIE 2

Trwa budowa sali gimnastycznej w Mazowszanach.

Awans LUKS Kowala!

Historyczny sukces osiągnęli tenisiści stołowi LUKS Kowala, którzy awansowali do trzeciej ligi. Nie dali szans w dwóch meczach barażowych ekipie z Serocka. Przypomnijmy, że tydzień temu nasza drużyna przekonująco wygrała 8:3 w Serocku. W rewanżu goście w kilku pojedynkach stawili opór i nie poddali się do samego końca. Drużynie osobiście pogratulował wójt gminy Kowala, Sławomir Stanik i życzył zespołowi dalszych sukcesów.

► CZYTAJ NA STRONIE 4

Jednym z najmłodszych zawodników jest Patryk Guccio.

Sala gimnastyczna w Mazowszanych z dotacją województwa

Prace przy budowie idą pełną parą.

Dobre warunki atmosferyczne sprzyjają budowie sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Mazowszanych. Prace rozpoczęły się na początku roku i przebiegają zgodnie z planem. Jest to jedna z największych inwestycji oświatowo-sportowych realizowanych w ostatnich latach w gminie Kowala.

Koszt budowy obiektu to 1.847 tysięcy złotych. Inwestycja została objęta dotacją z Funduszu Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Mazo-

wieckiego w wysokości 400 tysięcy złotych. Sala ma być gotowa w czerwcu przyszłego roku.

Sala sportowa będzie się składać z boiska koszykówki (12 x 22 m), do siatkówki (9x18m i 106 - 250 cm, co pozwoli na zastosowanie ich do gry w tenisa i badmintonu), boiska do piłki ręcznej (12 x 24 m). W obiekcie zostaną zamontowane drabinki gimnastyczne oraz ruchomy sprzęt. Dodatkowo zostaną wykonane sanitariaty, przebieralnie i natryski dla korzystających z sali gimnastycznej.

SKRÓTEM

STĘPOCIANKI W IŁŻY

Panie z zespołu śpiewaczego Stępcianki wzięły udział w X Przeglądzie Dorobku Kulturalnego Mieszkańców Powiatu Radomskiego, który odbył się 14 czerwca na scenie amfiteatru Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Iłży. W imprezie wzięło udział 14 zespołów folklorystycznych prezentujących regionalne pieśni i tańce ludowe.

DODATKOWE ZAJĘCIA „MOJA PRZYSZŁOŚĆ”

Od września w szkołach podstawowych w gminie Kowala prowadzone będą dodatkowe zajęcia wyrównawcze, dzięki dotacji z unijnego programu Kapitał Ludzki. Oferta skierowana do uczniów obejmuje naukę języków obcych, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz zajęcia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym. Istotną cechą projektu będzie twórcze, nowatorskie i kreatywne podejście do metod pracy i zagadnień zaplanowanych do realizacji, angażujące uczniów i wychodzące poza schemat zajęć klasowo - lekcyjnych.

ŚWIAT OCZAMI NIEPEŁNOSPRAWNEGO

17 czerwca w Świetlicy „Słoneczko” w Trablicach odbyło się szkolenie dotyczące osób niepełnosprawnych. Szkolenie przeprowadziła Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego na zaproszenie Zespołu do spraw Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w gminie Kowala. W szkoleniu wzięło udział 15 osób, w tym przedstawiciele instytucji oświatowych, pracownicy gminnego ośrodka pomocy społecznej i urzędu gminy. W trakcie szkolenia przedstawione zostały mity i stereotypy o niepełnosprawności, a także rodzaje niepełnosprawności i ograniczenia z nimi związane. Każdy z uczestników mógł osobiście przekonać się jak widzą osoby z dysfunkcjami wzroku, przymierzając specjalne okulary oraz wysłuchać nagrań symulujących słyszenie osób używających aparat słuchowy. Kolejnym bardzo ważnym tematem poruszone podczas szkolenia był savoir-vivre wobec osób niepełnosprawnych. Poruszano także problem wdrażania działań na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez samorządy. Spotkanie prowadzone było przez osobę niepełnosprawną, niewidzącą, która przybyła w asyście psa przewodnika. Justyna Kucińska dała uczestnikom szkolenia przykład życiowej mądrości i odwagi.

Nowe życie plebanii

Trwają przygotowania do otwarcia Domu Pamięci Księdza Romana Kotlarza w Trablicach - Pelagowie

Na sierpień planowane jest uroczyste otwarcie Domu Pamięci księdza Romana Kotlarza w dawnej plebanii w Trablicach - Pelagowie. Remont budynku zakończył się kilka miesięcy temu. Na ten cel gmina Kowala pozyskała ponad 180 tysięcy złotych unijnej dotacji.

Obecnie trwają prace porządkowe wokół obiektu. W samym budynku rozpoczęło się przygotowanie ekspozycji, jej głównym elementem będzie wystawa Instytutu Pamięci Narodowej.

Obiekt służyć będzie zachowaniu pamięci o księdzu Kotlarzu, bohaterskim kapłanie Radomskiego Czerwca, zmarłym w wyniku pobicia przez Służbę Bezpieczeństwa. Jednocześnie budynek będzie mieć dodatkową funkcję społeczną, w kilku pomieszczeniach od września planowane jest uruchomienie punktu przedszkolnego. Poza wystawą przekazaną gminie przez IPN, ekspozycja o księdzu Kotlarzu wzbogacona będzie między innymi materiałami w postaci dokumentów, fotografii oraz mebli, które zachowały się z czasów, gdy był proboszczem parafii w Pelagowie.

Gmina Kowala otrzymała bardzo dużą pomoc w

urządzeniu ekspozycji z radomskiej delegatury Instytutu Pamięci Narodowej. Dzięki tej pomocy główna część wystawy jest już gotowa. Składa się na nią kilkanaście paneli przedstawiających kolejne etapy życia księdza Kotlarza. Od dzieciństwa w Koniemłotach po okres posługi w parafii Pelagów. W najbliższym czasie wystawa będzie wzbogacana o kolejne ekspozycje. Wiele pamiątek przekazał obecny proboszcz parafii w Pelagowie - Trablicach ksiądz Jan Podsiadło. Pomoc w tym zakresie deklarują również mieszkańcy gminy, którzy chcą przekazać zdjęcia ze swoich rodzinnych archiwów.

Działania na rzecz odnowienia dawnej plebanii księdza Kotlarza i urzędzenia w niej izby pamięci wójt Sławomir Stanik podjął w 2012 roku. W ciągu kilku miesięcy gmina pozyskała prawo do nieruchomości i opracowała kosztorys adaptacji budynku. Na wykonanie inwestycji udało się pozyskać dotację z unijnego programu „Odnowa i Rozwoju Wsi” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Ksiądz Roman Kotlarz, niezłomny kapłan, męczennik czasów komunizmu, przez 15 lat był proboszczem parafii w Pela-

Budynek z zewnątrz jest już gotowy.

W środku trwa ustawianie ekspozycji. Wystawę przekazaną gminie przez IPN ustawia między innymi Arkadiusz Kutkowski.

gowie - Trablicach. Nazywany jest legendarnym kapłanem radomskiego Czerwca 1976. W trakcie protestów błogosławił protestujących tłum i modlił się wraz z wiernymi

w intencji pobitych, aresztowanych i usuwanych z pracy robotników. Prześladowany przez ówczesną Służbę Bezpieczeństwa, zmarł na skutek pobicia przez „nieznanych sprawców”.

Dodatkowe komputery dla mieszkańców

Od kilku lat gmina Kowala wykorzystuje środki unijne na likwidację wykluczenia cyfrowego, wyposażając w komputery i bezpłatny Internet placówki oświatowe, świetlice oraz setki gospodarstw domowych

W tegorocznym, trzecim już projekcie „Kowala gminą bez cyfrowych barier”, pomoc otrzymało 40 rodzin. Dzięki oszczędnościom uzyskanym po przetargach, od lipca bezpłatny sprzęt komputerowy dotrze do dodatkowej grupy 10 beneficjentów.

Adresatami projektu „Kowala gminą bez cyfrowych barier” są gospodarstwa domowe spełniające kryterium dochodowe upoważniające do otrzymania wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej oraz świadczących rodzinnych, osoby niepełnosprawne, dodatkowo rodziny, w których są szczególnie uzdolnione dzieci i młodzież, a także osoby powyżej 55 roku życia.

POZNAJĄ INTERNET

Czterdzieści zestawów komputerowych wraz z niezbędnym oprogramowaniem oraz dostępem do szerokopasmowego Internetu trafiło do rodzin w marcu tego roku. Ponadto dwadzieścia dwa komputery otrzymała Publiczna Szkoła Podstawowa w Bardzicach, pracownia komputerowa przy świetlicy „Szansa” w Kowali oraz świetlica w Rudzie Małej. Po rozliczeniu pierwszego etapu projektu gmina Kowala otrzymała zgodę na zagospodarowanie oszczędności, jakie powstały po rozstrzygniętych przetargach, na wsparcie dodatkowej grupy 10 mieszkańców gminy. Wszyscy beneficjenci projektu uczestniczą w szkoleniach, poznając zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i możliwości jego użycia w życiu codziennym, uczą się między inny-

Dzieci chętnie korzystają z pracowni komputerowej w świetlicy w Rudzie Małej.

mi jak obsługiwać pocztę elektroniczną czy serwisy społecznościowe, ale też jak wykorzystać Internet w kontaktach z urzędami.

NA PIĘĆ LAT

Ponadto mieszkańcy, którzy zostali beneficjentami projektu, będą mieli również darmowy serwis komputerowy, a wszystkie komputery wraz z oprogramowaniem są ubezpieczone. Realizacja projektu potrwa do 30 września 2015 roku, a przez kolejnych 5 lat czyli do 2020 roku gmina zapewni trwałość przedsięwzięcia, gwarantującą wszyst-

kim beneficjentom niezmienną zasadę korzystania z szerokopasmowego Internetu, przy zachowaniu jego parametrów.

Projekt „Kowala gminą bez cyfrowych barier” współfinansowany jest ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Oś priorytetowa 8: Społeczeństwo informacyjne - zwiększanie innowacyjności gospodarki, Działanie 8.3 - Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu - eInclusion w kwocie ponad 471 000 zł.

Kolorowo i europejsko

„Kolorowa Europa” to hasło imprezy, na której 6 czerwca bawiły się dzieci ze szkół i świetlic środowiskowych z gminy Kowala

Spotkanie zostało zorganizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w współpracy z Urzędem Gminy w Kowali oraz Publiczną Szkołą Podstawową imienia Janusza Korczaka w Kowali.

Impreza zgromadziła ponad trzysta osób. Celem spotkania było przedstawienie różnorodności kulturowej, zaprzyjaźnienie się z takimi pojęciami jak między innymi: inność, tolerancja, równość, wspólnota europejska czy wolontariat międzynarodowy.

CO SZKOŁA TO KRAJ

Spotkanie rozpoczęło się uroczystym przejściem przez Kowalę reprezentacji szkolnych, które prezentowały wspaniałe barwne stroje narodowe. Każda grupa narodowa niosła transparent z nazwą państwa oraz flagę narodową. Jako Anglia wystąpiła podstawówka z Kończyc - Kolonii, Czechy - PSP Bardzice, Francja - Publiczne Przedszkole w Kowali, Hiszpania - PSP Kowala, Holandia - Świetlica Wiejska „Słoneczko”, Niemcy - PSP Mazowszany, Rosja - Świetlica Środowiskowa „Szansa”, Węgry - PG Parznice, Włochy - PSP Młodocin Mniejszy, a w roli Polski Klub Seniora.

Na skwerku młodzież zaprezentowała widowisko muzyczne składające się z charakterystycznych dla danego narodu pieśni. W hali przy Publicznej Szkole Podstawowej w Kowali szkoły przedstawiły tańce narodowe, a zaproszeni z zagranicy goście opowiadali o swoich ojczyznach w narodowych je-

Dzieci chętnie korzystały z możliwości malowania twarzy.

zykach. Był także krótki kurs języka włoskiego i hiszpańskiego.

KULINARIA I ZABAWA

Podczas prezentacji nie mogło zabraknąć kultury kulinarnej. A kiedy zabrakło międzynarodowych pyszności wszyscy zjedli kielbaski przy grillowanych kielbaskach. Do tańca w wieloletnich utworach przygrywał zespół z Radomia „Mati i dziewczyny”. Największe atrakcje mieli najmłodsi uczestnicy spotkania. Kolejki ustawiały się do stoiska z malowaniem twarzy. Były balonowe zwierzątka, gry, zabawy i wiele innych atrakcji.

Organizatorzy spotkania składają serdeczne podziękowania za życzliwość, zaangażowanie i pomoc w zorganizowaniu spotkania rodzinnego „Kolorowa Europa” wolontariuszom z Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii Pałacik oraz wszystkim instytucjom i przedsiębiorcom.

Spotkanie realizowane jest w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i wpisane w działania projektu „Pomoc społeczna bardzo często skuteczna”.

Karta Dużej Rodziny w gminie Kowala

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kowali można składać wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny. To program polegający na wsparciu rodzin, które wychowują troje i więcej dzieci.

Karta Dużej Rodziny jest jednym z rozwiązań polityki rodzinnej, dzięki któremu rodziny wielodzietne mają prawo do ulg, zniżek i zwolnień z opłat za korzystanie z wybranych usług i przy zakupie towarów u sprzedawców. Warunkiem uzyskania ulg jest wyrażenie zgody na włączenie się w program. Wprowadzenie karty ma doprowadzić do osiągnięcia kilku wzajemnie uzupełniających się celów. Po pierwsze do zachęcenia potencjalnych rodziców do posiadania kolejnych dzieci, po

drugie do wspierania budżetu rodzin obciążonych znacznymi kosztami utrzymania, tym bardziej, że część tych rodzin jest uboga. Trzeci cel to zwiększenie popytu na lokalne usługi i dobra – dzięki ulgowym warunkom korzystania dla dużych rodzin. Wprowadzenie karty dużej rodziny ma również istotne cele społeczne.

Jako nowy element polityki prorodzinnej państwa służyć będzie integracji dużych rodzin zarówno ze społecznością lokalną, jak i samych rodzin wielodzietnych. Ma też służyć wewnętrznemu zespoleniu każdej z tych rodzin oraz podniesieniu prestiżu rodzin wielodzietnych w społeczności lokalnej, podkreśleniu ich znaczenia i dostrzeżeniu problemów z jakimi się borykają.

Pozyskujemy dotacje na działania społeczne

Rozwijanie talentów artystycznych i umiejętności multimedialnych, zajęcia teatralne, wyjazdy edukacyjne oraz warsztaty terapeutyczne - to tylko niektóre działania, jakie będą realizowane w gminie Kowala dzięki środkom innym, dotacjom z budżetu wojewody oraz grantom pozyskanym przez GOPS i stowarzyszenie MAGIS.

„Polubić siebie – przytulić rodzinę”. Dzieci w wieku od 6 do 13 lat uczestnicząc w warsztatach teatralnych przygotowują własny spektakl o tematyce profilaktycznej. Pod okiem instruktora będą się uczyć gry aktorskiej, choreografii, śpiewu, projektowania kostiumów i scenografii przedstawienia, a z rodzicami wyjadą do warszawskiego teatru „Baj”. Dodatkowym elementem projektu będzie spotkanie społeczności lokalnej poświęcone tematyce profilaktycznej. Wszystkie działania będą sfinansowane z dotacji samorządu województwa mazowieckiego, którą pozyskało Stowarzyszenie Rozwoju Społecznego MAGIS z Kowali.

„Zatrzymać kadr – dogonić świat”. Grupa młodzieży w wieku 13 - 26 lat weźmie udział w warsztatach tzw. animacji poklatkowej, pozna podstawy animacji i stworzy krótki film zainspirowany otoczeniem. Ponadto zaplanowano treningi umiejętności i kompetencji społecznych, komunikacji interpersonalnej, wrażliwości społecznej, zdolności przywódczych oraz budowania zespołu i pozycji lidera. Projekt realizować będzie GOPS w Kowali dzięki dotacji Banku Zachodniego WBK SA w programie grantowym Banku Ambitnej Młodzieży.

„Nie jesteś sama”. Dla kobiet będących w związkach z osobami uzależnionymi GOPS w Kowali przygotował zajęcia terapeutyczne i integracyjne oraz wyjazd na XXIII Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe do Lichenia. Różnorodne działania skierowane do uczestniczek projektu posłużą pogłębieniu ich wiedzy o nich samych, zwiększeniu poczucia własnej wartości, rozwijaniu umiejętności wyrażania emocji i mówienia o sobie, a także zrozumienia istoty uzależnienia oraz problemu współuzależnienia i sposobu radzenia sobie ze stresem. Projekt sfinansowany zostanie z dotacji budżetu wojewody mazowieckiego.

Wojewoda wręczał medale na złote gody

Szesnaście par małżeńskich otrzymało medale przyznane przez Prezydenta RP. Uroczystość Złotych Godów odbyła się w Publicznej Szkole Podstawowej w Kowali. Odznaczenia wręczał wojewoda mazowiecki Jacek Kozłowski. Jubilatki otrzymali medale za 50-lecie pożycia małżeńskiego oraz drobne upominki. Były gratulacje, kwiaty, pamiątkowe dyplomy oraz życzenia.

Medale za długoletnie pożycie małżeńskie otrzymali: Zofia i Jan Chodakowscy, Zofia i Stefan Ciciora, Jadwiga i Jan Góralscy, Jadwiga i Edward Jakubowscy, Teresa i Jan Jastrzębscy, Zofia i Stanisław Kaźmierczak, Lucyna i Kazimierz Kowalczyk, Helena i Edward Malmon, Janina i Stanisław Matysiak, Marianna i Eugeniusz Plisikiewicz, Wiesława i Aleksander Rafalik, Alina i Roman Ratyńscy, Irena i Kazimierz Sroka, Zofia i Feliks Strzecha, Helena i Zdzisław Urbańscy, Barbara i Mieczysław Włoskiewicz.

Medale otrzymało szesnaście par małżeńskich z gminy Kowala.

Wyjazd dla aktywnych wolontariuszy

Grupa 19 uczniów i wolontariuszy wyruszyła na wyjazd integracyjny w dowód uznania za aktywność w roku szkolnym 2013/2014. Wyjątkowa młodzież z terenu gminy Kowala przeżyła niezwykłą przygodę w Szkole Wrażliwości w Kapkazach.

Wyjazd odbył się w dniach 10-11 czerwca. W trakcie wyjazdu młodzież przebywała w tamtejszej pracowni ceramiki wraz z galerią. Zajęcia odbywały się w stodole, która przystosowana jest do tego rodzaju działań. Uczniowie uczestniczyli w warsztatach cera-

micznych, każdy z uczestników samodzielnie wykonał świętokrzyską czarownicę. Kolejnym niezwykle ciekawym warsztatem były zajęcia z zielarką, na których poznawali zastosowania ziół, które można spotkać na każdej łące. Były też warsztaty z „Biobudownictwa” i budowanie pieca z patyków, gazet i gliny. Młodzież obejrzała spektakl oparty na motywach świętokrzyskich legend „Bajka o diable Fajferku i Babie”. Drugi dzień rozpoczął się pieszą wycieczką do stadniny „Manoh”. Później były zajęcia kulinarne w „Laboratorium swojskiego smaku”, a na zakończenie zajęcia

Na zajęciach ceramicznych każdy uczestnik według własnego uznania, pod czujnym okiem gospodyni malował i szkliwił własną filiżankę.

ceramiczne pod nazwą „Glińiane cudoki”. Każdy uczestnik malował i szkliwił własną filiżankę. Wyjazd zorganizował Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali w ramach Programu Wspierania i Promocji Wolontariatu.

wał Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali w ramach Programu Wspierania i Promocji Wolontariatu.

Centrum aktywizacji niepełnosprawnych

Gmina Kowala będzie centralnym miejscem projektu „Wbrew barierom”, polegającego na aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych ruchowo z powiatu radomskiego. Projekt rozpoczyna się w lipcu.

Realizatorami projektu będzie Stowarzyszenie PROREW oraz jego partner Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali. Obie instytucje pozyskały na ten cel dotację z niniejszego programu Kapitał Ludzki. Główny cel to wzmocnienie 40 osób niepełnosprawnych ruchowo w wieku 15-64 lata poprzez dostarczenie im umiejętności niezbędnych do efektywnej aktywizacji społeczno-zawodowej, w tym podjęcia zatrudnienia.

Zaplanowano poradnictwo psychospołeczne oraz zawodowe w formie indywidualnych spotkań z psychologiem oraz w formie grupy wsparcia. Grupa otrzyma szkolenia z zakresu zarządzania emocjami, zaradności życiowej i inicjatywności, z zakresu budowania postaw asertywnych oraz budowania relacji, a także z zakresu efektywnego poszukiwania pracy. Każdy będzie mógł wybrać też kurs, umożliwiający nabycie nowych umiejętności lub zmianę kwalifikacji, co wiąże się też z otrzymywaniem stypendium. Dodatkową korzyść płynącą z projektu to dotacja, którą urząd gminy w Kowali przeznaczy na likwidację barier architektonicznych.

"Pamięci Naszych Przodków"

Już wkrótce w Kowali pod takim hasłem rozpoczyna się zajęcia edukacyjno-historyczne

Przez kilka miesięcy uczniowie będą opisywać i fotografować najstarsze groby na zabytkowej nekropolii, przy miejscowym kościele. Ma to na celu zabranie informacji o najstarszych kwaterach i wydanie biogramów wybitnych postaci spoczywających na cmentarzu w Kowali.

Patronat nad projektem sprawują Urząd Gminy i parafia w Kowali. Zadanie będzie ułatwione, dzięki pozyskaniu do współpracy radomskiego historyka i regionalisty Janusza Wieczorka, współautora podobnych działań na radomskim cmentarzu przy ulicy Limanowskiego.

Na cmentarzu przy kościele parafialnym w Kowali można podziwiać wyjątkowo bogaty zbiór zabytkowych pomników. Grób rodziny Deskurów, czy najstarszy z 1809 roku Teodora Nałęcza Błońskiego, właściciela Maliszowa, to tylko niektóre z grobów, które warto "odkryć" dla współczesności. Cmentarz w Kowali to wiekowa nekropolia. - Pierwsze wzmianki o kościele datuje się na około 1320 rok, więc mniej więcej w tym czasie musiały być pierwsze

pochówki - informuje ksiądz Krzysztof Jęzak, proboszcz parafii w Kowali.

Oczywiście tych najstarszych XIV-wiecznych grobów już nie ma a w ramach działań zaplanowanych w projekcie "Pamięci Naszych Przodków" uczniowie będą dokumentować groby XIX- i XX-wieczne. Zdaniem wójta Sławomira Stanika należy się cieszyć, że pojawiła się taka inicjatywa, aby przybliżyć historię ludzi, którzy niegdyś żyli w Kowali wpisując się w jej dzieje. Szczególnie ważne, że w projekt chcą się włączyć uczniowie, mimo że już wkrótce będą wakacje, co jest dowodem ich prawdziwej pasji. To bardzo dobrze, że młodzi ludzie tak aktywnie, nie tylko poprzez słowa, ale konkretne działania chcą pokazać swój patriotyzm i autentyczne zainteresowanie przeszłością.

Projekt poza walorem edukacyjnym dla uczniów, ma szersze znaczenie poznawcze. Urząd gminy i parafia zyskują dokumentację najstarszych grobów, która zostanie udostępniona mieszkańcom poprzez wydanie publikacji oraz informacje zamieszczone na stronie internetowej gminy.

Radomski historyk Janusz Wieczorek ma duże doświadczenie w dokumentowaniu zabytkowych nagrobków radomskiego cmentarza.

Anna Maria Wesołowska z wykładem w Parznicach

Sędzia Anna Maria Wesołowska odwiedziła Publiczne Gimnazjum w Parznicach, gdzie pochwaliła pracę uczniów. Spotkanie odbyło się 5 czerwca z okazji zakończenia projektu "Prawo w szkole".

Projekt realizowany był w partnerstwie kilku instytucji, pod patronatem Zespołu Interdyscyplinarnego do Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Kowala. Pomysłodawcą i liderem partnerstwa był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali. Partnerami projektu są: Gimnazjum w Parznicach, Gimnazjum w Wierzbicy, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wierzbicy, VII Liceum Ogólnokształcące imienia Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Radomiu. Grupą docelową była młodzież

szkół gimnazjalnych i średnich, razem 953 osoby. W każdej placówce odbywały się spotkania, między innymi z prawnikiem, psychologiem czy policjantem. Wielki finał odbył się w Parznicach, gdzie wszystkie placówki zaprezentowały symulacje rozpraw. Sędzia Anna Maria Wesołowska gratulowała wszystkim aktorom i oceniła bardzo wysoko profesjonalizm młodzieży.

Projekt umożliwił wszystkim placówkom wprowadzenie do programów wychowawczych nowych elementów edukacji, która ma szansę działać prewencyjnie. W wyniku ewaluacji zaleklarowano wprowadzenie na stałe do szkół edukacji prawnej. Działanie było elementem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2015.

Sędzia Anna Maria Wesołowska odwiedziła Publiczne Gimnazjum w Parznicach.

Utrzymali się w lidze

Zorza Kowala zakończyła sezon

Zwycięstwem z rezerwami Energii Koziencice piłkarze Zorzy Kowala, zakończyli sezon w klasie A. Zapewnili sobie utrzymanie na tym szczeblu rozgrywkowym.

Dla Zorzy było to pierwsze wyjazdowe zwycięstwo w rundzie wiosennej. Do tej pory za trenera Artura Kupca piłkarze spisywali się dobrze, ale głównie przed własną publicznością. Trener chciał pozytywnym akcentem zakończyć ten sezon i udało się. Jednak nie było łatwo, bo Energia wystawiła do gry kilku zawodników z czwartoligowej drużyny. Pierwszy kozienicki zespół w lidze pauzował.

W 20 minut Zorza dość nieszcześnie strzeliła sobie samobója. Na początku drugiej połowy Energia podwyższyła rezultat. - Na szczęście pokazaliśmy charakter i nie poddaliśmy się. Rozegraliśmy bardzo dobre 20 minut, podczas których strzeliliśmy trzy gole i wygraliśmy mecz - mówi trener Artur Ku-

piec, który również dołożył jedną z bramek.

To była bardzo ciężka runda dla Zorzy. Na tydzień przed rozgrywkami trener Artur Kupiec przyjął zupełnie rozsypany zespół. Posklejał go na tyle, na ile się dało. Drużyna bardzo dobrze spisywała się na swoim obiekcie, a traciła punkty na wyjazdach.

Wiosną Zorza zdobyła 19 punktów (6 zwycięstw, 1 remis i 6 porażek). Zorza zakończyła sezon na bezpiecznym, 12 miejscu. Jak będzie wyglądał następny? Tego na razie nie wiadomo, bo wiele zależy od wyborów w klubie. Te odbyły się wczoraj wieczorem. O ich wynikach będziemy informować w sobotnim "Echu Dnia".

Energia II Koziencice - Zorza Kowala 2:3 (1:0), A. Szymanek 50, Kupiec 55, Pawelec 70 dla Zorzy.

Zorza: Wróbel - A. Szymanek, Marzec, Kupiec, M. Szymanek, Koptas, Pawelec, Michaluk, Jakóbczyk (60 Górka), Ordowicz, Kozłowski (80 Witaszek).

LUKS-usowy sukces

Teniści z Kowali zagrają w trzeciej lidze

W rewanżowym meczu barażowym o awans do trzeciej ligi, LUKS Kowala pokonał Sokół Serock. Tym samym nasza drużyna wywalczyła historyczny sukces. Jesienią teniści stołowi zagrają w trzeciej lidze.

LUKS Kowala - Sokół Serock 8:0. Pierwszy mecz 3:8 dla Kowali.

Punkty Kowali: Dariusz Świątek 2, Patryk Guccio 2, Artur Moroz 1, Wiesław Mróz 1 oraz debble Świątek/Guccio 1, Mirosław Pachniewski/Moroz 1.

Historyczny sukces osiągnęli teniści stołowi LUKS Kowala, którzy awansowali do trzeciej ligi. Nie dali szans w dwóch meczach barażowych, ekipie z Serocka. Przypomnijmy, że tydzień temu nasza drużyna przekonująco wygrała 8:3 w Serocku. W rewanżu od pierwszego pojedynku przeważali nasi zawodnicy, ale trzeba zaznaczyć, że goście w kilku pojedynkach stawili opór i nie poddali się do samego końca.

Drużynie osobiście pogratulował wójt gminy Kowala, Sławomir Stanik i życzył zespołowi dalszych sukcesów. Jesienią sympatycy tenisa będą mogli oglądać mecze na znacznie wyższym poziomie. - Jeszcze w czerwcu będziemy mieli zebranie w klubie, aby porozmawiać o dalszej przyszłości. Nie jest tajemnicą, że trzecia liga pociągnie za sobą koszty. To dalsze wyjazdy, ale również trzeba pomyśleć o wzmocnieniach - mówi Daniel Jasiński, kierownik zespołu LUKS Kowala.